

آیین‌نامه اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهرستان، استان و عالی استانها

(جزوه شماره ۱)

مجموعه قوانین و مقررات بند ۱۰

راهنمای فعالیت شوراهای اسلامی بالادست (شهرستان، استان و عالی استانها) اکنون که با انتخاب اعضای شوراهای اسلامی شهرستان، استان و عالی استانها و تشکیل این شوراهای در کشور قدم مهم دیگری در تحقق مردمسالاری و تکمیل نظام شورایی برداشته شد، ضرورت واگذاری بسیاری از امور به شوراهای که تاکنون به عهده دستگاههای اجرایی بوده است، بیش از پیش احساس می‌شود. با تشکیل شوراهای پیش‌گفته که در حال حاضر آنها را شوراهای بالادست نیز می‌نامند، زمینه رفع بسیاری از مسایل و مشکلات موجود که در فرآیند فعالیت شوراهای پایه (شهر و روستا) ایجاد شده است، توسط شوراهای جدیدالتأسیس فراهم شده است. از طرفی خلاءها و کاستیهای که به لحاظ قانونی و عملکردی در این پیوند وجود داشت توسط شوراهای بالادست جبران و برطرف خواهد شد. شوراهای بالادست قبل از تصویب طرح اصلاحی که این روزها در مجلس شورای اسلامی مراحل پایانی خود را می‌گذرانند، می‌توانند با تکیه بر دو سند رسمی و قانونی یعنی وظایف و اختیارات شوراهای اسلامی بالادست مندرج در قانون مصوب سال ۱۳۶۵ و آیین‌نامه اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهرستان، استان و عالی استانها مصوب ۱۳۸۱ در هیئت وزیران فعالیت‌های خود را سامان دهند.

علاوه بر دو سند مذکور، قانون فعلی شوراهای اسلامی، قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و آیین‌نامه‌های اجرایی مربوط به قوانین موضوعه و برنامه سوم که ناظر بر مشارکت و دخالت شوراهای اسلامی در امور مختلف محلی و منطقه‌ای هستند، می‌تواند مورد استفاده شوراهای اسلامی بالادست قرار گیرد. وزارت کشور ارایه هرگونه خدمات اطلاع‌رسانی و انتقال تجربیات مفید در زمینه شوراهای اسلامی به اعضای محترم شوراهای بالادست را، وظیفه خود می‌داند. در اولین اقدام از این دست، جزوه حاضر که شامل دو سند رسمی و قانونی اشاره شده در سطور پیشین است، به شوراهای بالادست تقدیم می‌گردد. در فرصتهای بعدی و پس از تصویب طرح اصلاحیه قانون شوراهای اسلامی مطالب تکمیلی نیز برای بهره‌برداری این شوراهای تهیه و در اختیار اعضای محترم آنها قرار خواهد گرفت.

باسمه تعالی

وزارت کشور

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۴/۲۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱۱۸۰۶۸/۱/۴/۴۴ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۳ وزارت کشور و به استناد ماده ۷۲ قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور - مصوب ۱۳۶۵ - آیین‌نامه اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهرستان، استان و شورای عالی استانها را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهرستان، استان و شورای عالی استانها

ماده ۱ - شوراهای اسلامی بخشها و شهرهای واقع در محدوده هر شهرستان پس از دعوت فرماندار تشکیل جلسه داده و يك نفر را از میان اعضای خود با رأی مخفی و اکثریت نسبی آرا برای عضویت در شورای اسلامی شهرستان انتخاب و با تنظیم صورت جلسه حداکثر ظرف ۱۰ روز به فرماندار معرفی می‌نمایند.

- **تبصره ۱ -** تعداد اعضای شورای اسلامی شهرستان حداقل پنج نفر می‌باشد و در صورتی که شهرستان کمتر از پنج بخش و شهر داشته باشد، بقیه اعضا از بین دیگر نمایندگان شورای شهرها و بخشها به تناسب جمعیت انتخاب خواهند شد.
- **تبصره ۲ -** فرماندار موظف است پس از وصول معرفی‌نامه کلیه نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی بخشها و شهرها حداکثر ظرف يك هفته برای تشکیل اولین جلسه شورای اسلامی شهرستان از نمایندگان معرفی شده دعوت به عمل آورد. اعضای شورای اسلامی شهرستان در اولین جلسه خود که با حضور حداقل ۲/۳ ایشان و فرماندار شهرستان تشکیل می‌شود، از بین خود يك نفر رییس، يك نفر نایب رییس و حداقل يك منشی با اکثریت نسبی و رأی مخفی انتخاب می‌نمایند.
- **تبصره ۳ -** فرمانداران موظفند بلافاصله پس از تشکیل شورای اسلامی شهرستان اسامی اعضای آن را از طریق رسانه‌های گروهی برای آگاهی عموم منتشر نمایند.

ماده ۲ - شورای اسلامی هر شهرستان در اولین جلسه خود علاوه بر تعیین اعضای هیأت رئیسه، يك نفر را از بین خود و با رأی مخفی و اکثریت نسبی به عنوان نماینده برای عضویت در شورای اسلامی استان انتخاب و حداکثر ظرف ۱۰ روز کتباً به استاندار معرفی می‌نماید.

- **تبصره ۱-** حداقل تعداد اعضای شورای اسلامی استان پنج نفر می‌باشد. در استانهایی که به دلیل کمی شهرستانهای تابع حد نصاب مقرر حاصل نگردد، بقیه اعضای شورای اسلامی استان از بین دیگر نمایندگان شوراهای اسلامی شهرستانها به تناسب جمعیت انتخاب خواهند شد.
  - **تبصره ۲-** استاندار موظف است پس از وصول معرفی‌نامه کلیه نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی شهرستانهای تابع استان حداکثر ظرف یک هفته برای تشکیل اولین جلسه شورای اسلامی استان از نمایندگان معرفی شده دعوت بعمل آورد. اعضای شورای اسلامی استان در اولین جلسه خود که با حضور حداقل ۲/۳ ایشان و استاندار تشکیل می‌شود، از بین خود یک نفر رئیس، یک نفر نایب رئیس و دو نفر منشی با اکثریت نسبی و رأی مخفی انتخاب می‌نمایند.
  - **تبصره ۳-** برای اعضای شورای اسلامی استان با معرفی استاندار، کارت عضویت به امضای وزیر کشور و مهر وزارت کشور صادر خواهد شد و استانداران موظفند بلافاصله پس از تشکیل شورای اسلامی استان اسامی اعضای آن را از طریق رسانه‌های گروهی برای آگاهی عموم منتشر نمایند.
- ماده ۲-** شورای اسلامی هر استان در اولین جلسه، علاوه بر تعیین اعضای هیأت رئیسه موضوع تبصره (۳) ماده (۲) یک نفر را از بین خود و با رأی مخفی و اکثریت نسبی به عنوان نماینده برای عضویت در شورای عالی استانها انتخاب و برای اعلام به وزیر کشور حداکثر ظرف ۱۰ روز به استاندار معرفی نماید.
- **تبصره ۱-** شورای عالی اسلامی استانها از نمایندگان منتخب شوراهای اسلامی استان تشکیل می‌گردد و شورای اسلامی هر استان یک نفر نماینده در آن خواهد داشت.
  - **تبصره ۲-** اولین جلسه شورای عالی اسلامی استانها حداکثر ظرف یک هفته پس از پایان انتخابات شورای اسلامی استانها به دعوت وزیر کشور و با حضور ۲/۳ نمایندگان تشکیل و یک نفر رئیس، دو نفر نایب رئیس، دو منشی و یک خزانه‌دار با رأی مخفی و اکثریت نسبی انتخاب می‌شوند.
- ماده ۴-** نمایندگان شوراهای اسلامی مذکور در این آیین‌نامه که به عضویت شوراهای فرادست درمی‌آیند از عضویت شوراهای پایین‌تر خارج نمی‌گردند.
- ماده ۵-** در صورت خروج هر یک از اعضای شورای اسلامی شهرستان، استان و شورای عالی اسلامی استانها به دلایلی نظیر استعفا، فوت و سلب عضویت، شورای اسلامی مربوط موظف است مراتب را برای انتخاب جانشین وی حسب مورد به وزیر کشور، استاندار و فرماندار اعلام نماید.
- **تبصره ۱-** وزیر کشور، استاندار و فرماندار موظفند ظرف یک هفته مراتب را به شورای اسلامی ذی‌ربط اعلام نمایند و آن شورا موظف است حداکثر ظرف دو هفته فرد جانشین را انتخاب و معرفی نماید.
  - **تبصره ۲-** خروج عضو شورای روستا، بخش و شهر به هر دلیل از شورا باعث خروج وی از شورای شهرستان، استان و عالی استانها نیز خواهد شد.
- ماده ۶-** جلسات شورای اسلامی شهرستان هر ما حداقل یکبار و جلسات شورای اسلامی استان هر ۴۵ روز حداقل یکبار و جلسات شورای عالی استانها هر دو ماه حداقل یکبار تشکیل می‌شود.
- ماده ۷-** شوراهای شهرستان، استان و عالی استانها موظفند یک نسخه از مصوبات خود را به ترتیب به فرمانداری، استانداری، وزارت کشور و نیز حسب مورد به دستگاههای اجرایی ذی‌ربط ارسال کنند.
- ماده ۸-** مسئولین شهرستان و استان موظفند بر حسب موضوع و بنا به دعوت شورای شهرستان و استان در جلسه شورای ذی‌ربط شرکت کنند.
- ماده ۹-** شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استانها موظفند یک نسخه از مصوبات خود را به شورای شهرستان و استان و شورای عالی استانها ارسال کنند.
- ماده ۱۰-** سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور موظف است یک نسخه از برنامه و بودجه عمرانی پیشنهادی کشور و استانها را پس از تهیه حداکثر ظرف یکماه جهت اعلام نظر در اختیار شورای عالی استانها بگذارد.
- ماده ۱۱-** دبیرخانه شوراهای شهرستان، استان و عالی استانها به ترتیب در مرکز شهرستان، مرکز استان و کشور به طور مستقل تشکیل می‌شود.
- ماده ۱۲-** تعداد کارکنان مورد نیاز دبیرخانه شوراهای شهرستان، استان و عالی استانها و میزان حقوق و مزایا و محل تأمین

اعتبار آنها حداکثر ظرف دو ماه پس از آغاز به کار توسط شورای عالی استانها تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۲- اعتراض به مصوبات شورای شهرستان، استان و شورای عالی استانها فقط توسط فرماندار، استاندار و وزیر کشور انجام خواهد گرفت.

- **تبصره ۱-** دستگاههای اجرایی موظفند اعتراض به مصوبات شورای شهرستان، استان و شورای عالی استانها را از طریق فرماندار، استاندار و وزیر کشور اعلام نمایند.
- **تبصره ۲-** رسیدگی به اعتراض پیرامون مصوبات شورای شهرستان و استان بر عهده هیأت حل اختلاف استان و رسیدگی به اعتراض پیرامون مصوبات شورای عالی استانها بر عهده هیأت حل اختلاف مرکزی است.

ماده ۱۴- استعفا یا سلب عضویت اعضای شوراهای ماقبل باعث خروج از عضویت شوراهای مابعد نیز خواهد شد و چنانچه فردی از شورای مابعد استعفا داده یا سلب عضویت شود تشخیص عضویت یا سلب عضویت او از شوراهای ماقبل بر عهده هیأت حل اختلاف مرکزی خواهد بود.

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون اول رییس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رییس جمهور، دفتر رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیأت دولت ابلاغ می‌شود.